

Süpervizyonda Özel Konular

Editör: Dilek GENÇTANIRIM KURT

Editör: Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT

SÜPERVİZYONDA ÖZEL KONULAR

ISBN 978-625-5704-17-7

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2025, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Kasım 2025, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Türkiye’de psikolojik danışma alanında önemli bir ihtiyacı karşılayacağına ve bu alanda süpervizyon konusundaki literatürün daha da güçlenmesine katkı sağlayacağına gönülden inandığım ve her bir bölümünü psikolojik danışma alanında değerli akademisyenlerin hazırladığı bu kitabı sizlerle paylaşmaktan mutluluk ve gurur duyuyorum. Tüm satırları müthiş bir titizlikle ve aynı zamanda heyecanla yazılmış olan bu kitapta bölüm yazarları konuya ilişkin bilgi birikimlerini ve deneyimlerini cömertlikle okuyucularla paylaşmaktadırlar. Süpervizyonda farklı ve yenilikçi konuları da ele almasıyla dikkat çeken bir konu içeriğine sahip olan kitabın her bir bölümü içerisindeki alt başlıklarla okuyuculara konuya ilişkin derin bilgileri sunmaktadır. Kitapta yer alan 18 bölümde psikolojik danışmada süpervizyona ilişkin temel bilgilerin özgünlükle ele alınmasının yanı sıra, süpervizyon konusunun derinlikle ele alındığı da görülmektedir. Ayrıca kitapta çok aşına olunmayan ama okurken ve üzerinde düşünürken süpervizyon konusuna yeni bakış açısı sunma olanağı sağlayan konular da yer almaktadır. Bunun yanı sıra vaka ve diyalog örnekleri, araştırma kutucukları, dijital içerikler ve okuma önerileri ile zenginleştirilmiş kitap bölümleri okuyucular için önemli bir zihinsel tartışma ve yeni bir bakış açısı geliştirme imkanı da sağlamaktadır. Kitabın tamamını okuduğunuzda eskisi gibi hissetmeyeceğiniz ve özellikle “Psikolojik Danışma ve Rehberlik” alanından iseniz alana olan bağlılığınızın artacağı konusunda güçlü bir sezgiye sahibim. Bu güne kadar olan tüm süpervizyon deneyimleriniz gibi bu süpervizyon deneyimini de sizi değiştirecek ya da değişime teşvik edecektir.

Başından sonuna bir keşif süreci olan psikolojik danışmanlık eğitimi her psikolojik danışman adayı ve psikolojik danışman için kendi içinde eşsiz deneyimleri barındırır. Lisans eğitiminin ilk günü başlayan kendinize ilişkin bu keşif mesleğin bir mensubu olarak yaşam boyu sürer. Bu süreçte elbette öğrenilen bilgiler çokça yeni farkındalığa zemin hazırlamaktadır, bununla birlikte asıl farkındalığımızı artıran uygulama derslerindeki deneyimlerdir. Birçok teorik bilgi unutulabilir, yeniden anımsanmaya ihtiyaç duyulabilir; ancak bu deneyimler ve bizlerde bıraktığı izler kolay kolay unutulmaz. Özellikle psikolojik danışmanlık eğitiminde süpervizyon süreçlerini içeren uygulama derslerinin bu bağlamda ayrı bir yeri olduğunu ifade edebilirim. Her bir psikolojik danışman adayı ve süpervizör olan öğretim üyesi arasında sıklıkla güçlü ve derin bağlar kurulur. Bu uygulama dersleri sırasındaki deneyimlerin psikolojik danışman adaylarının alanla bağlarına uygulama süreçlerine hatta bazen kişisel yaşamlarına yansımalarını bilen biz öğretim üyeleri için uygulama dersleri müthiş bir keyif ve aynı zamanda kaygı ile sürdürdüğümüz dersler olur. Kaygımızın temel kaynaklarından biri daha iyisini yapabilmek konusunda taşıdığımız çabadır. Dolayısıyla süpervizyon konusu her zaman yeni bilgi ve deneyimlere açık olduğumuz bir araştırmacı olarak ilgi duymasak bile hep merak ettiğimiz ve kendi yeterliliklerimizi arttırma çabası güttüğümüz bir alandır. Bu kitap işte tam da bu motivasyonla yazılmış, alandaki araştırmacı ve psikolojik danışmanlar ile psikolojik danışman eğitimcileri için süpervizyon konusuna farklı bir çerçeve sunmayı hedeflemektedir. Dolayısıyla bu eserin, özellikle psikolojik danışma ve rehberlik alanında yer alan araştırmacılar, uygulayıcılar ve eğitimciler için süpervizyon konusunda farkındalığı arttıracak ve süpervizyon süreçlerine ilişkin yeni tartışmalara zemin oluşturacak düşünülmektedir. Kitabın sunduğu bilgi ve deneyimlerin, okuyucuların süpervizyon süreçlerine ilişkin anlayışlarını derinleştireceğine ve mesleki gelişimlerine katkı sağlayacağına gönülden inanıyorum. Bu kitap süpervizyonun kuramsal temellerini ve uygulamadaki yansımalarını daha derinlemesine anlamak isteyen tüm okuyucular için bir başvuru kaynağı olacaktır.

Keyifle okunması dileğiyle...

Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT

Kasım, 2025

TEŞEKKÜR

Bu eser, çok değerli birçok emek ve destekle hayat bulmuştur. Öncelikle, bu çalışmanın fikir tohumlarını eken, beni süpervizyon konusu ile tanıştıran değerli hocam Prof. Dr. Tuncay Ergene'ye ve yıllar önce *Süpervizyon Uygulamaları* dersinin kapılarını bana içtenlikle açarak eşsiz bir öğrenme deneyimi yaşamamı sağlayan sevgili hocam Dr. JoLoynn Carney'e, lisans eğitimimde ilk süpervizörüm olan ve bu kitabın fikrini paylaştığımda heyecanını ve desteğini içtenlikle hissettiğim sevgili hocam Prof. Dr. Fidan Korkut Owen'a, ayrıca bugüne dek kendilerinden çok şey öğrendiğim tüm hocalarıma en içten teşekkürlerimi sunarım.

Eserin ortaya çıkış sürecinin her aşamasında desteğini yanımda hissettiğim, fikirleriyle bana güç ve cesaret veren canım dostum Doç. Dr. Selen Demirtaş Zorbaz'a gönülden teşekkür ederim. Bu eserde yer alan bölüm yazarlarının her biri büyük bir özen ve titizlikle bölümlerini kaleme almışlardır. Psikolojik danışma alanında kendi uzmanlıklarına dair süpervizyon süreçlerine ilişkin bölümlerini yazarken büyük bir emek ve özveri ortaya koyan değerli bölüm yazarlarının her birine en içten teşekkürlerimi sunarım.

Yüksek lisansta yürüttüğüm süpervizyon dersinde bu kitabın yazımı için bana ilham olan kitabın birçok konusunu farklı şekillerde tartışma olanağı sunan öğrencilerimle birlikte olduğumuz lisans derslerde bir süpervizör olarak kendimi çokça sorgulamama teşvik eden aynı zamanda beni yeni ürünler ortaya koyma konusunda cesaretlendiren öğrencilerime ve son düzeltmelerde benimle zaman sınırı olmaksızın çalışan tüm dikkatlerini veren öğrencilerime teşekkür ederim.

Her akademik eser gibi, bu çalışma da çokça uykusuz gece ve yoğun çalışma saatlerini beraberinde getirdi. Bu süreçte desteğini ve sevgisini hep yanımda hissettiğim biricik annem, sevgili eşim ve canım kızlarıma sonsuz teşekkür ederim.

Kitabın ilk bölümünde "süpervizyon" açıklanırken "süper" sözcüğüne ilişkin yapılan açıklamadan ilhamla benim süper kahramanım olan;

Canım BABAMA...

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT

1. Bölüm: Süpervizyonda Temel Konular

Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ, Ankara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0040-9095

2. Bölüm: Süpervizyon İlişkisi: Roller, Beklentiler, Sınırlar

Dr. Öğr. Üyesi Fatma KOCAAYAN, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6150-9391
Prof. Dr. Özlem TAGAY, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9821-5960

3. Bölüm: Süpervizyonda Çok Kültürlü Bakış Açısı

Dr. Öğr. Üyesi Emine Feyza AKTAŞ, Balıkesir Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8615-5510

4. Bölüm: Süpervizyonda Mizah

Prof. Dr. Seval KIZILDAĞ ŞAHİN, Adıyaman Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3357-7186

5. Bölüm: Süpervizyon Sürecinde Görünmeyen Yükler: Utanç, Kaygı ve Yetersizlik Duyguları

Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3268-186X
Ecenur YAVUZ, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
ORCID No: 0009-0001-3694-7648

6. Bölüm: Süpervizyonda Doğru Bilinen Yanlışlar: Mitler

Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3268-186X

7. Bölüm: Süpervizyonda Değerlendirme: Yaratıcı ve Farklı Yöntemler

Dr. Öğr. Üyesi Öznur BAYAR, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-9385-8641
Doç. Dr. Özlem HASKAN AVCI, Hacettepe Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4903-6584

8. Bölüm: Süpervizörün Pusulası: Etik İlkeler ve Yasal Konular

Arş. Gör. Simay VAPURLU ŞİMŞEK, Yeditepe Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5897-4639
Prof. Dr. İlhan YALÇIN, Ankara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-6407-9606

9. Bölüm: Teoriden Uygulamaya Evlilik ve Aile Danışmanlığında Süpervizyon

Doç. Dr. Didem AYDOĞAN, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-7163-3003
Prof. Dr. Hüdayar CİHAN, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3734-7601

10. Bölüm: Okul Psikolojik Danışmanlığında Süpervizyon

Dr. Seval APAYDIN, Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5684-1541

Prof. Dr. S. Gülfem ÇAKIR ÇELEBİ, Akdeniz Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-0625-3802

11. Bölüm: Kariyer Psikolojik Danışmanlığında Süpervizyon

Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ, Giresun Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2757-7905

12. Bölüm: Çocuklarla Psikolojik Danışmada Süpervizyon

Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ, Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-0040-9095

13. Bölüm: Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığında Süpervizyon

Doç. Dr. Gamze ÜLKER TÜMLÜ, Anadolu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6750-3831

14. Bölüm: Travma Odaklı Süpervizyon

Dr. Öğr. Üyesi Tansu MUTLU ÇAYKUŞ, Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-4758-1522

15. Bölüm: Süpervizyonda Teknolojinin Kullanımı: E-Süpervizyon

Doç. Dr. Şule BAŞTEMUR, Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3940-0565

Doç. Dr. Mustafa Alperen KURŞUNCU, Ordu Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-8370-0859

16. Bölüm: Yaşlı Bireylerle Psikolojik Danışmada Süpervizyon

Dr. Dilek AVCI, Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4937-6597

17. Bölüm: Amerika Birleşik Devletleri'nde ve Türkiye'de Psikolojik Danışman ve Süpervizör Eğitimine Genel Bir Bakış

Doç. Dr. Ahmet CAN, Governors State Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5039-0209

Neslihan KARAKAN CAN, Ohio Üniversitesi

ORCID No: 0009-0003-4270-1147

Doç. Dr. Gülşah KEMER, Old Dominion Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-6577-8636

18. Bölüm: Süpervizyonda Güncel Yaklaşımlar: Yeni Sorular, Yeni Yanıtlar

Arş. Gör. Asude Sena MUĞLU, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-1665-5514

Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3268-186X

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Teşekkür.....	iv
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM SÜPERVİZYONDA TEMEL KONULAR

Giriş.....	1
Klinik Süpervizyon Nedir?.....	2
Süpervizör Kimdir?	3
Etkili Süpervizörün Özellikleri.....	5
Süpervizyonun Amaçları.....	9
Süpervizyon Modelleri.....	10
Psikoterapi Kuramlarına Dayalı Modeller	11
Gelişimsel Modeller	12
Süreç Modelleri.....	12
Süpervizyon Türleri.....	13
Grup Süpervizyonu	14
Akran Süpervizyonu	14
Canlı Süpervizyon	14
Bireysel Süpervizyon	14
Üçlü Süpervizyon.....	15
Değerlendirme	15
Okuma Önerileri	16
Kaynakça.....	16

2. BÖLÜM SÜPERVİZYON İLİŞKİSİ: ROLLER, BEKLENTİLER, SINIRLAR

Giriş.....	18
Süpervizyon Sürecinde Roller.....	20
Öğretmen Olarak Süpervizör.....	20
Psikolojik Danışman Olarak Süpervizör	21
Müşavir Olarak Süpervizör	22
Yönetici Olarak Süpervizör	22
Meslek Savunucusu Olarak Süpervizör	23
Süpervizyon Sürecinde Beklentiler	23
Süpervizyon Alan Psikolojik Danışmanın Beklentileri	24
Süpervizyon İlişkisinde Sınırlar.....	26
Değerlendirme	30
Okuma Önerileri	31
Kaynakça.....	31

3. BÖLÜM

SÜPERVİZYONDA ÇOK KÜLTÜRLÜ BAKIŞ AÇISI

Giriş	34
Süpervizyon Sürecini Etkileyen Kültürel Faktörler	36
Süpervizyonda Çok Kültürlü Konuları Açıklayan Modeller	37
Çok Kültürlü Süpervizyon Yeterlikleri Modeli	37
Süpervizyonda Çok Kültürlü Yönelim Modeli	38
Çok Kültürlü Bütünleşik Süpervizyon Modeli	41
Çok Kültürlü (Psikolojik) Değerlendirme Süpervizyonu Modeli	43
Süpervizyon Süreçlerinde Çok Kültürlü Konularla İlgili Öneriler ve Yöntemler	44
Değerlendirme	48
Okuma Önerileri	49
Kaynakça	49

4. BÖLÜM

SÜPERVİZYONDA MİZAH

Giriş	52
Mizahın Psikolojik Danışmada Kullanımı	54
Diyalog Örneği	56
Mizahın Süpervizyonda Kullanımı	57
Değerlendirme	63
Okuma Önerileri	64
Kaynakça	64

5. BÖLÜM

SÜPERVİZYON SÜRECİNDE GÖRÜNMEYEN YÜKLER: UTANÇ, KAYGI VE YETERSİZLİK DUYGULARI

Giriş	68
Bir Sis Perdesi: Utanç	69
Utanç	70
Süpervizyonda Utanç	71
İnce Bir Çizgide Yürümek: Kaygı	75
Kaygı	75
Süpervizyonda Kaygı	76
İfade Edilmesi Zor Bir Duygu: Yetersizlik	80
Yetersizlik	80
Süpervizyonda Yetersizlik Duygusu	81
Okuma Önerileri	85
Kaynakça	86

6. BÖLÜM

SÜPERVİZYONDA DOĞRU BİLİNE YANLIŞLAR: MİTLER

Alıştırma Örneği	90
Giriş	91
Psikolojik Danışmanlıkta Süpervizyona İlişkin Mitler.....	92
Değerlendirme	98
Okuma Önerileri	99
Kaynakça	99

7. BÖLÜM

SÜPERVİZYONDA DEĞERLENDİRME: YARATICI VE FARKLI YÖNTEMLER

Giriş.....	101
Süpervizyonda Değerlendirme.....	104
Süpervizyonda Değerlendirmede Yaratıcı Teknikler Kimler İçin Yararlıdır?	105
Süpervizyonda Yaratıcı Yöntemlerin Türleri	107
Sanat Temelli Değerlendirme Yaklaşımları.....	107
Çok Kültürlü Süpervizyonda Yaratıcı Değerlendirme Yaklaşımları.....	116
Akran Temelli Müdahaleler	118
Çevrimiçi Süpervizyonda Yaratıcı Teknikler	121
Okuma Önerileri	122
Kaynakça.....	122

8. BÖLÜM

SÜPERVİZÖRÜN PUSULASI: ETİK İLKELER VE YASAL KONULAR

Giriş.....	127
Bilgilendirilmiş Onam	129
İkili Roller.....	131
Gizlilik.....	133
Yeterlik	135
Geri Bildirim Süreci	136
Değerlendirme	138
Süpervizyonda Etik Konusunda Bir Bulmaca	139
Okuma Önerileri	140
Kaynakça.....	140

9. BÖLÜM

TEORİDEN UYGULAMAYA EVLİLİK VE AİLE DANIŞMANLIĞINDA SÜPERVİZYON

Giriş.....	142
Evlilik ve Aile Danışmanlığı ve Süpervizyonuna Genel Bakış	144
Evlilik ve Aile Terapisinde Kullanılan Süpervizyon Yöntemleri	148

Canlı Süpervizyon	149
Kayıt Üzerinden Süpervizyon	150
Online Süpervizyon.....	151
Teori Odaklı Aile Danışmanlığında Süpervizyon Modelleri	154
1. Yapısal Süpervizyon Modeli.....	155
2. Çok Kuşaklı Aile Terapistinin Eğitimi	156
3. Postmodern Bir Süpervizörü Yetiştirmek	158
4. Stratejik Terapistin Eğitimi.....	160
5. Duygu Odaklı Terapist Eğitimi.....	164
HEARTS -Terapistin Kendi Süpervizyon Süreci.....	165
Aile Danışmanlığı Süpervizyon Sürecinde Çeşitlilik ve Sosyal Adalet Yaklaşımı	169
Sosyal Adalet ve Savunuculuktaki Rollerimizi Kucaklamak	171
Değerlendirme.....	172
Okuma Önerileri	173
Kaynakça.....	174

10. BÖLÜM

OKUL PSİKOLOJİK DANIŞMANLIĞINDA SÜPERVİZYON

Giriş.....	177
Okul Psikolojik Danışmanlığında Süpervizyonun Önemi ve Süpervizyon İhtiyacı	179
Türkiye’de Okul Psikolojik Danışmanlığı Eğitimi ve Süpervizyonu	182
Okul Psikolojik Danışmanlığı Eğitimi ve Süpervizyonunda Standartlar	186
Okul Psikolojik Danışmanı Süpervizyonu Türleri	189
Okul Psikolojik Danışmanı Süpervizyonu Modelleri	191
Süpervizörlerin Yeterliliği ve Eğitimi.....	196
Değerlendirme.....	199
Okuma Önerileri	200
Kaynakça.....	201

11. BÖLÜM

KARİYER PSİKOLOJİK DANIŞMANLIĞINDA SÜPERVİZYON

Giriş.....	206
Süpervizyon Sürecinde Kariyer Psikolojik Danışmanlığına Yönelik Özel Modeller.....	211
Sistem Teorisi Çerçevesi (STF)	211
STF’nin Uygulandığı Vaka Çalışması	214
Kariyer Psikolojik Danışmanlığında Bütünleşik Gelişimsel Model (IDM).....	216
Sosyal Bilişsel Kariyer Kuramı’na Dayalı Bir Süpervizyon Modeli.....	222
Alıştırma Örneği	223
Bir Diyalog Örneği	225
Değerlendirme.....	226
Okuma Önerileri	227
Kaynakça.....	227

12. BÖLÜM

ÇOCUKLARLA PSİKOLOJİK DANIŞMADA SÜPERVİZYON

Giriş	230
Neden Çocuklarla Psikolojik Danışmada Süpervizyon?.....	231
Çocuklarla Psikolojik Danışmada Süpervizörün Yetkinliği ve Rolü.....	234
Çocuklarla Çalışan Psikolojik Danışmanların Süpervizyona İhtiyaç Duyduğu Alanlar	237
Çocuklarla Psikolojik Danışma Süpervizyonunda Süreç	239
Çocuklarla Psikolojik Danışma Süpervizyonunda Kullanılan Yöntem ve Teknikler	242
Değerlendirme ve Çocuklarla Psikolojik Danışmada Süpervizyonun Geleceği.....	244
Okuma Önerileri	245
Kaynakça.....	245

13. BÖLÜM

REHABİLİTASYON PSİKOLOJİK DANIŞMANLIĞINDA SÜPERVİZYON

Giriş.....	247
Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığının Gelişimsel Süreci.....	248
Bir Alt Uzmanlık Alanı olarak Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığı	252
Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığının Kapsamı	253
Rehabilitasyon Psikolojik Danışmanlığı ve Süpervizyon	256
Yönetimsel Süpervizyon	257
Klinik Süpervizyon.....	258
Değerlendirme	263
Okuma Önerileri	263
Takip Edilebilecek Akademik Dergiler.....	263
Kaynakça.....	264

14. BÖLÜM

TRAVMA ODAKLI SÜPERVİZYON

Giriş	266
Travmaya Odaklı Süpervizyonda Kavramsal Çerçeve.....	269
Travmanın Doğasını Anlama: Travma ve Travma Türleri.....	269
Travma Sonrası Ruh Sağlığı: İyileşme, Travma Sonrası Büyüme ve Patoloji Geliştirme.....	273
Travma Alanında Çalışan Ruh Sağlığı Uzmanları: İkincil Travmatik Stres, Eşduyum	
Yorgunluğu ve Tükenmişlik	275
Travmaya Duyarlı Yaklaşım	278
Travma Odaklı Süpervizyon	284
Travma Odaklı Süpervizyonun Temel Bileşenleri.....	285
Travma Odaklı Süpervizyonda Temel Sorumluluklar	286
Değerlendirme	290
Okuma Önerileri	296
Kaynakça.....	297

15. BÖLÜM

SÜPERVİZYONDA TEKNOLOJİNİN KULLANIMI: E-SÜPERVİZYON

Giriş.....	305
E-Süpervizyon.....	307
E-Süpervizyon Türleri.....	308
Telefon.....	309
E-posta.....	310
Video Konferans.....	311
E-Süpervizyonda Etik Sorunlar.....	313
Veri Güvenliği.....	314
Gizlilik.....	315
Aydınlatılmış Onam.....	316
Alıştırma Örneği.....	317
E-Süpervizyonun Avantajları.....	319
E-Süpervizyonun Dezavantajları.....	320
Psikolojik Danışma Eğitiminde E-Süpervizyon.....	322
E-Süpervizyon Kullanıcılarına ve Süpervizörlere Öneriler.....	323
Değerlendirme.....	325
Okuma Önerileri.....	325
Kaynakça.....	326

16. BÖLÜM

YAŞLI BİREYLERLE PSİKOLOJİK DANIŞMADA SÜPERVİZYON

Giriş.....	330
Yaşlı Bireylerle Psikolojik Danışma.....	332
Yaş, Yaşlılık ve Yaşlılık Döneminde Meydana Gelen Değişimler.....	332
Yaşlı Bireylerle Psikolojik Danışmada Yararlanılabilecek Yaklaşımlar.....	337
Yaşlı Bireylerle Psikolojik Danışma Alanında Uzmanlaşma Alanı Olarak Geropsikoloji ve Psikolojik Danışman Yeterlilikleri.....	340
Yaşlı Bireylerle Psikolojik Danışma ve Psikolojik Danışmanın Yeterlilikleri.....	341
Yaşlı Bireylerle Psikolojik Danışma ile İlgili Süpervizyon Önerileri.....	344
Alıştırma Örneği.....	347
Değerlendirme.....	350
Okuma Önerileri.....	351
Kaynakça.....	352

17. BÖLÜM

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE VE TÜRKİYE'DE PSİKOLOJİK DANIŞMAN VE SÜPERVİZÖR EĞİTİMİNE GENEL BİR BAKIŞ

Giriş.....	355
Amerika Birleşik Devletleri'nde Didaktik ve Uygulamalı Süpervizyon Eğitimi.....	358
Didaktik Eğitimin Temel Bileşenlerinden Süpervizyon Modellerine Genel Bir Bakış	359
Psikoterapi Kuramlarına Dayalı Süpervizyon Modelleri	360
Gelişimsel Modeller	361
Süreç Süpervizyon Modelleri.....	363
ACES Klinik Süpervizyonda En İyi Uygulamalar (Best Practices):	
Didaktik Eğitimin Can Bulmuş Hali (Borders ve ark., 2014)	364
Türkiye'de Süpervizyon Çalışmaları ve Yaygın Olarak Kullanılmaya Başlanan	
Süpervizyon Modelleri.....	366
Türkiye'de Akreditasyon ve Süpervizyon İlişkisinin Önemi.....	368
Değerlendirme	370
Okuma Önerileri	371
Kaynakça.....	371

18. BÖLÜM

SÜPERVİZYONDA GÜNCEL YAKLAŞIMLAR: YENİ SORULAR, YENİ YANITLAR

Giriş	373
Üçüncü Dalga Bilişsel Davranışçı Terapiler: Kabul ve Kararlılık Terapisinde	
Süpervizyon Modeli	374
Kabul ve Kararlılık Terapisi Süpervizyon Sürecinde Roller, Teknikler	377
Kabul ve Kararlılık Terapisi Süpervizyon Modelinin Güçlü ve Sınırlı Yönleri.....	378
Üçüncü Dalga Bilişsel Davranışçı Terapiler: Diyalektik Davranışçı Terapi Temelli (DDT)	
Süpervizyon Modeli	379
Diyalektik Davranışçı Terapi Süpervizyon Süreci: Roller, Teknikler.....	380
Diyalektik Davranışçı Terapi Süpervizyon Modelinin Güçlü ve Sınırlı Yönleri	381
Pozitif Psikolojiye Dayalı Süpervizyon Modeli: Güçlü Yönlere Odaklı Bir Yaklaşım	383
Pozitif Psikolojiye Dayalı Süpervizyon Modelinde Süpervizyon Süreci: Roller, Teknikler	384
Pozitif Psikolojiye Dayalı Süpervizyon Modelinin Güçlü ve Sınırlı Yönleri.....	385
Alıştırma Örneği.....	386
Feminist Çok Kültürlü Psikoterapi Süpervizyon Modeli	387
Feminist Çok Kültürlü Psikoterapide Süpervizyon Süreci: Roller, Teknikler.....	388
Feminist Çok Kültürlü Psikoterapi Modelinin Güçlü ve Sınırlı Yönleri	389
Duygu Odaklı Terapi Süpervizyon Modeli	390
Duygu Odaklı Terapide Süpervizyon Süreci: Roller, Teknikler.....	391
Duygu Odaklı Terapi Modelinin Güçlü ve Sınırlı Yönleri	392
Öyküsel Terapide Süpervizyon Modeli.....	393
Öyküsel Terapide Süpervizyon Süreci: Roller, Teknikler	394
Öyküsel Terapi Modelinin Güçlü ve Sınırlı Yönleri.....	396
Değerlendirme	398
Okuma Önerileri	399
Kaynakça.....	400

1. BÖLÜM

SÜPERVİZYONDA TEMEL KONULAR

Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ, Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-0040-9095

Odak Soruları

İlk süpervizyon deneyiminizi düşünün. Mesleki ve kişisel gelişiminizde ne gibi etkileri oldu?

Sizce etkili bir süpervizör aynı anda çok iyi bir psikolojik danışman olmalı mıdır? Neden?

Süpervizyonun amacı nedir?

GİRİŞ

Süpervizyon kelimesini ilk duyduğunuzda aklınıza pelerinini savurarak uçan bir “süper” kahraman geliyorsa yalnız değilsiniz. “Süper-vizyon” kelimesi sanki danışanın tüm iç dünyasını tek bakışta görebilen bir süpergöz gücü çağırıştırıyor! Elbette bu benzetme biraz abartılı, ama süpervizyonun psikolojik danışman gelişimindeki “görme”, “fark etme” ve “rehberlik etme” gücü yadsınamaz.

Süpervizyon günümüzde kendine özgü yetkinlikleri (bilgi ve becerileri), kuramları, yöntemleri, değerlendirmeleri, yasal ve etik görev ve yükümlülükleri olan bir uzmanlık alanı haline gelmiştir (Corey vd., 2010). Aynı zamanda süpervizyon, ruh sağlığı mesleklerinin sürekli mesleki gelişimlerinin bir bileşenidir ve ruh sağlığı uzmanlarının en iyi uygulamalarla uyumlu olarak becerilerini ve uygulamalarını sürdürmelerini, kendilerini güncellemelerini ve bilgilerini arttırmalarını sağlar (Spence vd., 2001). Dolayısıyla süpervizyon lisans ya da lisansüstü eğitimde alınması gereken zorunlu bir ders gibi düşünülmemelidir. Ruh sağlığı alanında etkili birer hizmet sunucu olmak ve danışanlara fayda sağlamak için lisans/lisansüstü eğitimi sırasında ve sonrasında da başvurulması gereken önemli bir süreçtir. Süpervizyon ile ilgili daha detaylı süreçlere geçmeden önce ruh sağlığı alanı için süpervizyonun ne olduğunu tanımlamamız yararlı olacaktır.